

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2013

Appell Civili Numru. 50/2009/1

Ronald Azzopardi u Mariella Azzopardi

v.

Francis u Victoria konjugi Bonello

Provvediment

Dan hu provvediment fuq rikors prezentat mill-atturi, li permezz tieghu qed jitolbu li din il-Qorti tordna lir-Registratur, Qrati Civili u Tribunali “*jikkoregi l-ammont tal-garanzija billi jiffissa l-istess ammont fuq punti ta' ligi, u mhux ad valorem, jew bi kwalsiasi mod iehor li din l-istess Onorabbli Qorti jidhrilha li jkun xieraq u opportun...*”

Rat ir-risposta prezentata mir-Registratur Qrati Civili u Tribunali fis-7 ta' Novembru, li permezz tagħha, filwaqt li rrilevaw li t-taxxa tal-Prim' Istanza li giet mahduma *ad valorem*, “*ma jidhrix li qatt giet kontestata minn xi hadd mill-partijiet*”, irrimetta ruhu ghall-gudizzju ta' din il-Qorti.

Rat ir-risposta prezentata mill-konvenuti fit-13 ta' Novembru 2013, li permezz tagħha rrileva li, ghalkemm is-sentenza appellata ddeterminat eccezzjonijiet preliminari, izda mill-banda l-ohra, id-decizjoni kienet tali li toqtol il-meritu tal-kawza. *"Huwa veru li dawn kienu decizjonijiet dwar kwistjonijiet ta' dritt, izda dan ma jbiddilx ir-realta` li nqatghet kawza li kellha valur intrinsiku u li gie determinat mill-oggett tal-vertenza, liema oggett kien car."* Ghalhekk meta tingħata sentenza li toqtol l-azzjoni, l-intaxxar għandu jkun fuq il-valur tal-kaz.

Il-fatti li taw lok ghall-vertenza odjerna huma dawn:

Fis-succint jinghad li b'rikors guramentat prezentat fil-11 ta' Gunju 2009, l-atturi talbu li z-zewg skritturi ta' transazzjoni maghmula fit-2 ta' Lulju 2004 bejn iz-zewg partijiet jigu rexissi in bazi ghal dak li jikkontemplaw l-Artikolu 1730 fis-sub-incizi [1] u [2] tal-Kap.16, kif ukoll l-Artikolu 1725 tal-istess Kap; huma talbu wkoll li, minghajr pregudizzju, ghat-talbiet precedenti tagħhom, il-Qorti tillikwida l-ammont realment dovut a tenur tal-Artikolu 1735 tal-istess Kap.

Il-konvenuti laqghu ghal dawn it-talbiet billi ressqu tmien eccezzjonijiet li jirrigwardaw is-segwenti: [1] l-inammissibbilita` tal-azzjoni kollettiva; [2] il-preskrizzjoni bijennali skont l-artikolu 1222; [3] l-impunabbilita` tat-transazzjoni bil-kawzali premessi fir-rikors promotur, [4] il-preskrizzjoni ta' tlett xhur a tenur tal-Artikolu 1326 [3] tal-Kap.16, [5] il-principju *res inter alios acta*, [6] nuqqas ta' interess guridiku, [7] l-applikabbilita` tal-principju */is alibi pendens*, u [8] l-eccezzjoni tar-res *iudicata*.

Illi fis-sentenza appellata, mogtija fil-11 ta' Gunju 2010, l-ewwel Qorti, filwaqt li cahdet l-ewwel eccezzjoni; laqghet

is-sitt eccezzjoni limitatament ghall-iskrittura li tirriferi ghall-ammont ta' LM65,000; laqghet it-tieni eccezzjoni riferribbilment għat-tieni, tielet, raba', seba' u tmien talba, filwaqt li cahdet dawn l-istess talbiet tal-atturi; laqghet ir-raba' eccezzjoni riferribbilment ghall-hames talba, filwaqt li cahdet din it-talba; laqghet it-tmien eccezzjoni, u cahdet id-disa' talba.

Illi fit-11 ta' Awwissu 2010 ir-Registratur hareg taxxa komputata *ad valorem*, fuq il-valuri indikati fl-iskritturi mertu tal-kawza u li jinsabu wkoll indikati fis-sentenza appellata.

Fl-1 ta' Lulju 2010 l-atturi appellanti prezentaw rikors tal-appell li permezz tieghu, talbu li din il-Qorti, filwaqt li tikkonferma dik il-parti tas-sentenza fejn l-ewwel Qorti cahdet l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tirriformaha billi tirrevoka dik il-parti tas-sentenza fejn gew milqugha t-tieni, ir-raba' u t-tmien eccezzjoni tal-konvenuti appellati, u minflok, tichad dawn l-eccezzjonijiet u konsegwentement tirrimanda l-atti lura lill-ewwel Qorti.

Illi l-ammont tal-kawtela li biha gew notifikati r-rirkorrenti hija fl-ammont ta' €21,028.02 mahduma fuq it-taxxa fuq indikata skont ma jrid il-paragrafu 13 tat-Tariffa E tal-Iskeda A, u l-paragrafi 3[1] u [5] tat-Tariffa A tal-istess Skeda.

Fir-rigward huma opportuni s-segwenti osservazzjonijiet.

Fl-ewwel lok ma jirrizultax li t-taxxa mahruga mir-Registratur giet kontestata ai termini tal-Artikolu 64 tal-Kap.12. Fit-tieni lok, u b'aktar emfasi, is-sentenza appellata ghalkemm iddecidiet l-eccezzjonijiet preliminari, idderimiet il-kawza, u għalhekk legalment għandha titqies bhala sentenza defenittiva ai termini tal-paragrafu 13 fuq citat stante li l-proceduri quddiem l-ewwel Qorti waqfu hemm.

Ferm il-premess, u tenut kont ta' dak li jipprovdi l-paragrafu 38 tat-tariffa E tal-Iskeda A, it-talba tar-rirkorrent m'ghandhiex fondament fid-dritt.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghaldaqstant tichad it-talba.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----